

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนเป็นสถาบันทางการศึกษาที่ดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่กุลบุตร กุลธิดา ในการจัดการศึกษาที่ทางโรงเรียนต้องดำเนินงานตามแผนการศึกษา จัดการเรียนการสอน ตามแนวทางของหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรนี้จะเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคม ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ปัจจุบันนี้การศึกษาระดับประถมศึกษาได้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ก่อนที่จะใช้หลักสูตรฉบับนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามากมาย เช่น อบรมผู้บริหาร ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกระดับทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (โกวิท วรพิพัฒน์ 2521:12) นอกจากนี้ กรมวิชาการก็ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ทางรายการวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสืออยู่มากพอสมควร กล่าวคือ ได้ส่งประกาศคำสั่ง ต่าง ๆ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการสัมมนาและประชุมชี้แจงในเรื่องหลักสูตร จัดทำเอกสาร เผยแพร่แจกให้บุคคลทั่วไปและลงพิมพ์ในวารสาร หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ นอกจากนั้นยังจัดรายการ วิทยุทั้งทางสถานีวิทยุศึกษาและสถานีอื่น ๆ รวมทั้งออกอากาศทางโทรทัศน์ รายการพัฒนาศึกษามหาวิทยาลัยชาวบ้านและรายการพบโลกอีกด้วย (สวัสดี จงกล 2521:20-28) สำหรับทาง โรงเรียนก็มีการดำเนินงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาให้ผู้ปกครองได้รับทราบ การที่ต้องประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้ปกครองและบุคคลทั่วไปทราบด้วยเพราะผู้บริหารการศึกษา ได้สังเกตเห็นว่า ถึงแม้โรงเรียนจะได้ดำเนินการเรียนการสอนอย่างดีและมีประสิทธิภาพแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากชุมชน โดยเฉพาะ จากพ่อแม่ ผู้ปกครองของนักเรียนเอง ยิ่งโดยเฉพาะการศึกษาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตลอดเวลาและทุกสถานที่ด้วยแล้ว ความร่วมมือจากผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง (ไพฑูริย์ สันลารัตน์ 2525:78) นอกจากนี้ อนันต์ อัฒชู (2527: ไม่ปรากฏเลขหน้า) ยังกล่าวไว้ว่า "การดำเนินงานการจัดการศึกษาให้สำเร็จตามนโยบาย หลักการ และวัตถุประสงค์ ของแผนการศึกษาแห่งชาตินั้น จะเป็นไปอย่างล้าช้าถ้าผู้ปกครอง ครู นักเรียน ตลอดจนคนผู้เกี่ยวข้อง

ทุกฝ่ายไม่เห็นถึงความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือ ส่นับสนุน หรือส่งเสริมหรือช่วยเหลือ
โรงเรียน" เบญจมา แสงมลิ (2521:32) ได้กล่าวไว้ว่า

การเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 นั้น ผู้ปกครองส่วนมากต้องมีส่วนร่วม
อย่างแน่นอมน เรามุ่งหมายส่งเสริมความรู้ ความสามารถของเด็ก ต้องการให้เด็กได้คิด
ได้ทำ ได้ค้นคว้า ได้แก้ปัญหาเอง บางครั้งก็อาจทำเฉพาะตัว บางครั้งก็อาจทำเป็นหมู่
เป็นกลุ่ม การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ อาจเกี่ยวข้องกับบุคคลโดยรอบด้าน การเรียนตาม
หลักสูตรประถมศึกษาจะได้ผลอย่างไรขึ้นอยู่กับปฏิบัติการของผู้ปกครองด้วย เหมือนกัน

นักการศึกษาต่างก็มีความเห็นตรงกันว่า การจัดการศึกษาให้แก่นักเรียนเพื่อให้บรรลุ
ตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาตินั้น ทางโรงเรียนต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครอง
เป็นกำลังสำคัญอีกส่วนหนึ่งด้วย

หลังจากได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษาเมื่อปี พ.ศ.2521 แล้ว ในปี พ.ศ.
2524 กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างถึงใน ประภาพรณ
สุวรรณคู่ช 2525:202-206) ได้วิเคราะห์รายงานการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร
ที่แต่ละจังหวัดได้จัดทำไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 51 จังหวัด จาก 72 จังหวัด การวิเคราะห์
ปัญหาและอุปสรรคของการใช้หลักสูตรได้จำแนกวิเคราะห์เป็น 7 ด้าน เฉพาะปัญหาที่สำคัญ
พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในด้านอื่น ๆ มีอยู่ประการหนึ่ง กล่าวถึงการประชาสัมพันธ์หลักสูตร
ไว้ว่า "การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 มี
น้อยมาก ผู้ปกครองจึงไม่เข้าใจหลักการของหลักสูตรใหม่ ไม่เห็นความสำคัญและรู้สึกว่าเป็น
เรื่องยุ่งยาก มีเจตคติที่ไม่ดีต่อหลักสูตรใหม่" ถึงแม้ว่าหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521
จะประกาศใช้มาเป็นเวลา 7 ปีเต็มแล้ว แต่ก็ยังมีคำวิจารณ์จากผู้ปกครองว่า "การเรียน
สมัยใหม่สร้างความปวดเศียรเวียนเกล้าให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองผู้ไม่สนใจใน เรื่องการศึกษา
สมัยใหม่" (โคมดาว 2527:91) จากรายงานผลการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพ
การศึกษาประจำตำบล" (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2527:78) ได้สัมภาษณ์
ชาวบ้านเกี่ยวกับหลักสูตรพบว่า ชาวบ้านทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรน้อย
ไม่รู้ว่าลูกหลานเรียนอะไรที่โรงเรียน รู้แต่ว่าตั้งแต่เปลี่ยนหลักสูตรใหม่ ตนไม่อาจสอน
การบ้านหรือแนะนำการเรียนให้แก่เด็กเรียนได้ เพราะไม่เหมือนกับที่เคยเรียนมา และจาก
การวิจัยของ วิไล โปว์เสีวงศ์ (2522:93) เรื่อง "ปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พ.ศ.2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 6" ผู้วิจัยได้สรุปรวบรวมความคิดเห็น

ปัญหาและข้อ เสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากแบบสอบถาม ปลายเปิดปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 มีปัญหาหนึ่งที่มีผู้วิจัยเสนอไว้คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง เนื่องจาก ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักสูตรประถมศึกษาจึงไม่ได้ช่วยเหลือในด้านการอบรมเด็ก การจัดหา ตำรา อุปกรณ์การเรียน ตลอดจนการติดตามผลการปฏิบัติตัวของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ วิเชียร เทียมเมือง (2519:119) เรื่อง "ปัญหาและความคิดเห็นของครู ชั้นประถมปีที่ 1 ในการทดลองใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ ร่างครั้งที่ 1 ปี พ.ศ.2518)" ที่พบว่า ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักสูตรและไม่ให้ความร่วมมือ ในการติดตามผลการทำงานของนักเรียนที่บ้าน

จากที่กล่าวมาแล้วครูและผู้บริหารการศึกษา มีความคิดเห็นว่าคุณปกครองประสลับ ปัญหาในการแนะนำและส่งเสริมการเรียนให้แก่นักเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ปกครองมี เจตคติที่ไม่ดีต่อหลักสูตร ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 จึงไม่ได้ส่งเสริมการเรียนแก่นักเรียนเท่าที่ควร ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนแก่ ครูด้วย

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2525 :79-80) กล่าวถึงการส่งเสริมการเรียนและความ รู้ของผู้ปกครอง เกี่ยวกับหลักสูตรไว้ว่า

การที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะมีส่วน ส่งเสริมได้ดีนั้น จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจใน เรื่องราวของหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนตามสมควร เพื่อที่จะได้ตอบคำ ถามเด็กได้ถูกต้องและเหมาะสม กับทั้งจะได้เข้าใจตัวผู้เรียนอย่างเพียงพอที่จะส่งเสริม ให้เขาได้พัฒนาตามศักยภาพของเขาเองด้วย

การที่พ่อแม่จะเรียนรู้ เรื่องของหลักสูตร การเรียนการสอนและกิจการในโรงเรียนนั้น อาจเป็นของใหม่ในชุมชนไทย เพราะในอดีตการศึกษาของเราติดไว้กับครูทุกอย่าง แต่ใน ระบบปัจจุบันการศึกษาเป็นสิ่งที่ต้องร่วมมือช่วยเหลือกันทุกด้านและทุกคน ทั้งในแง่ของการ สอน การอบรม ทั้งครูและผู้ปกครอง

พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะมีความรู้ในเรื่องการศึกษาของลูกได้นั้น ควรเริ่มที่พ่อแม่ให้ความ สันใจอย่างจริงจังก่อน แล้วครูเข้ามามีส่วนร่วม พ่อแม่ผู้ปกครองควรได้ศึกษารายละเอียด ในระบบการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเพียงพอที่จะพูดคุยกับลูกหลานในความปกครองของ ตนเองได้บ้าง หรือแนะนำเขาได้บ้าง

ความคิดเห็นของ ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ แสดงให้เห็นว่า การที่ผู้ปกครองจะส่งเสริม การเรียนให้แก่เด็กนักเรียนได้ดี ผู้ปกครองจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและกระบวนการ

การเรียนการสอนอยู่บ้างพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามการส่งเสริมการเรียนคงมิได้เป็นผลมาจากความรู้ความเข้าใจหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของผู้ปกครองแต่อย่างใด การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นอีกด้วย ดังการวิจัยของ ศิริวัลย์ อุดมพรวิรัตน์ (2524:บทคัดย่อ) เรื่อง "การส่งเสริมการเรียนคณิตศาสตร์ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2" พบว่า อาชีพ ระดับรายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน เป็นปัจจัยที่ทำให้การส่งเสริมการเรียนคณิตศาสตร์ของผู้ปกครองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เพ็ญศิริ อรุณรุ่งเรือง (2522:บทคัดย่อ) เรื่อง "อิทธิพลของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก" ที่พบว่า รายได้ และระดับการศึกษาของพ่อแม่ หรือสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ผู้ปกครองก็มีส่วนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนของลูก ถ้าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ไม่ดีก็ไม่สามารถหรือไม่มีแรงจูงใจให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนของลูก แต่ถ้าหากหาระดับรายได้และการศึกษาของพ่อแม่ผู้ปกครองสูงแล้ว การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนของลูกก็จะสูงตามไปด้วย

การวิจัยที่กล่าวมาแล้วสามารถยืนยันได้ว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของผู้ปกครอง แต่การที่ผู้ปกครองมีความรู้และเจตคติต่อระบบการศึกษาและหลักสูตรจะมีผลต่อการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองหรือไม่นั้นยังไม่สามารถจะยืนยันได้ ประกอบกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองไม่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อหลักสูตรนั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากครูและผู้บริหารการศึกษา มิได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองโดยตรง ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรกับการส่งเสริมการเรียนให้นักเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในทางการศึกษาต่อไป

การที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาจากผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพราะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นขั้นสุดท้ายของการเรียนในหลักสูตรระดับประถมศึกษา ผู้ปกครองของนักเรียนในชั้นนี้ย่อมคุ้นเคยกับการเรียนของนักเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 มากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ และนอกจากนี้ผู้ปกครองยังได้ปฏิบัติและอาจประสบปัญหาในการส่งเสริมการเรียนมาตลอดระยะเวลา 6 ปีที่ลูกหลานศึกษาอยู่ในโรงเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา ผู้ปกครองของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงเหมาะสมที่จะเป็นประชากรของการวิจัย

ในการจัดการศึกษานั้น ถึงแม้ว่าจะมีจุดร่วมกัน แต่การดำเนินงานทางด้านการศึกษาในแต่ละจังหวัดย่อมแตกต่างกันตามสภาพของท้องถิ่นและการบริหารงานการศึกษาของผู้บริหารการศึกษาในแต่ละจังหวัด ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาในลักษณะที่ละเอียด เฉพาะเขตพื้นที่จังหวัดเท่านั้น การเลือกศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ เนื่องจากผลการสัมมนาโครงการประชุมปฏิบัติการการแก้ปัญหา ดึงดูดเข้าชั้นของจังหวัดนครสวรรค์ ได้สรุปไว้ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ปกครองว่า ผู้ปกครองไม่สนใจการเรียนของนักเรียนเท่าที่ควร การสัมมนาในครั้งนี้ได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาในส่วนนี้ว่า โรงเรียนและผู้ปกครองควรทำความเข้าใจกันในเรื่องหลักสูตร (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ 2527:49) และในการจัดทำแผนงานในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ได้กล่าวถึงความต้องการของสำนักงานการประถมศึกษาไว้ประการหนึ่ง คือ ต้องการประชาสัมพันธ์การประถมศึกษาให้ชุมชนรู้จักและให้ความร่วมมือมากขึ้น จากความต้องการนี้ทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ได้กำหนดแผนพัฒนาในส่วนนี้เป็นแผนงานความสัมพันธ์กับชุมชน โดยมีโครงการมารองรับแผนงานนี้ 2 โครงการ ได้แก่ โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท และโครงการปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์การประถมศึกษา สำหรับโครงการปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์การประถมศึกษาทางสำนักงานได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่า หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ คือ ระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน อำเภอ และจังหวัดได้จัดการประชาสัมพันธ์การประถมศึกษาทุกรูปแบบอย่างกว้างขวาง เช่น ในรูปแบบของเอกสาร สื่อสารมวลชน และการกระจายเสียงทั้งในและนอกสำนักงาน รวมทั้งให้ความรู้และให้บริการด้านข่าวสารทั่วไปแก่ชุมชน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ 2527:15, 36, 190) ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า การดำเนินงานในด้านนี้ควรจะมีข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับชุมชนหรือผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความตื่นตัวในด้านการศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและในขณะเดียวกันก็จะมีประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียนด้วย แต่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและผู้ปกครองในระดับประถมศึกษายังมีอยู่น้อยมาก ผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรกับการส่งเสริมการเรียนให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521

2. เพื่อศึกษาเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521
3. เพื่อศึกษาลักษณะการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรและการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

ไพฑูริย์ ลินลารัตน์ (2525:79-80) ได้กล่าวว่า การที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะมีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดีนั้น จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวของหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนตามสมควร เพื่อจะได้ตอบคำถามนักเรียนได้ถูกต้องเหมาะสมกับทั้งจะได้เข้าใจตัวผู้เรียนอย่างเพียงพอที่จะส่งเสริมให้เขาได้พัฒนาตามศักยภาพของเขาเองด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ว่า ความรู้และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรกับการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ศึกษาเป็นผู้ปกครอง นักเรียน และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ เท่านั้น
2. ผู้วิจัยจะศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนเฉพาะด้านการส่งเสริมการเรียนรู้โดยทั่วไป และใน 5 กลุ่มประสบการณ์ ซึ่งได้แก่ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)
3. ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรกับการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นี้ ผู้วิจัยกำหนดการส่งเสริมการเรียนรู้เป็นตัวแปร กษณ์ ส่วนความรู้และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นตัวแปรพยากรณ์

ข้อตกลงเบื้องต้น

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ถือว่ามีความเชื่อถือได้ เพราะได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและได้นำไปทดลองใช้แล้ว

คำจำกัดความ

ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และบ่งบอกข้อเท็จจริง ใจความสำคัญ ตลอดจนแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในด้านหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเนื้อหา การเรียนการสอน เวลาเรียน การวัดผล การประเมินผลและติดตามผล

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งที่รับรู้มาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ความรู้สึกนั้นมีลักษณะเป็นการประเมินค่า โดยใช้การประเมินคุณค่าในจิตใจของแต่ละบุคคล

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา ญาติ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการอบรม สั่งสอน เลี้ยงดู และดูแลในด้านการศึกษาให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

การส่งเสริมการเรียน หมายถึง การปฏิบัติของผู้ปกครองในการจัดสภาพแวดล้อม และสภาพการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม การเอาใจใส่ในการเรียน และการจัดหาวัสดุ สื่อการศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน ของนักเรียนโดยทั่วไป และใน 5 กลุ่มประสบการณ์ ซึ่งได้แก่ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพ และกลุ่ม ประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดนครสวรรค์

ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดนครสวรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากร คือ ผู้ปกครอง นักเรียน และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2528 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดนครสวรรค์

ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

1.1 จัดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ตามรายงานการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย 2524 : 11) ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ 1. โรงเรียนในอำเภอเมืองฯ

2. โรงเรียนในอำเภอโกรกพระ

3. โรงเรียนในอำเภอพยุหะคีรี

4. โรงเรียนในอำเภอเก้าเลี้ยว

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ 1. โรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย

2. โรงเรียนในอำเภอตากาลี

3. โรงเรียนในอำเภอลาดยาว

4. โรงเรียนในอำเภอตากฟ้า

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ 1. โรงเรียนในอำเภอชุมแสง

2. โรงเรียนในอำเภอหนองบัว

3. โรงเรียนในอำเภอไพศาลี

4. โรงเรียนในอำเภอท่าตะโก

1.2 จากกลุ่มโรงเรียนในข้อ 1.1 สุ่มตัวอย่างโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละกลุ่มมาเพียง 1 อำเภอ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก จากนั้นแบ่งโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละอำเภอตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2525:5) ซึ่งมี 5 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ที่สุด ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กที่สุด ต่อจากนั้นจึงรวมโรงเรียนขนาดใหญ่ที่สุดกับขนาดใหญ่ และขนาดเล็กที่สุดกับขนาดเล็ก จะได้โรงเรียนทั้งหมด 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก แล้วสุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละอำเภอมา 10 เปอร์เซ็นต์ของโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละขนาดได้โรงเรียนทั้งหมด 25 โรงเรียน

1.3 สุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมา 50 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมดในโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร (จากข้อ 1.2) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling) จากบัญชี รายนามนักเรียน จากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยการจับสลากมาห้องเรียนละ 1 คนจากนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6 ทุกห้องเรียนในโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประจำกรจะได้ตัวอย่างประจำกรนักเรียน ส่วนตัวอย่างประจำกรครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกเฉพาะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีนักเรียนเป็นตัวอย่างประจำกร จากการสุ่มตัวอย่างได้ตัวอย่างประจำกร ดังนี้คือ ผู้ปกครอง นักเรียน และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 530, 40 และ 40 ตามลำดับ รวมตัวอย่างประจำกรทั้งสิ้น 610 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร บทบาทและปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ จากหนังสือ เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบสอบถามผู้ปกครอง 1 ชุด นักเรียน 1 ชุด และครู 1 ชุด รวมแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 3 ชุด โดยมีแบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับหลักสูตร การส่งเสริมการเรียนรู้ ปัญหาในการส่งเสริมการเรียนรู้และความต้องการของผู้ปกครองในการรับทราบเรื่องหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 สำหรับแบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามนักเรียน เกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง โดยใช้ข้อความจากแบบสอบถามชุดที่ 1 (สำหรับผู้ปกครอง) เฉพาะในตอนที่ 4 : การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน เพียงตอนเดียวเท่านั้น โดยข้อความจะเหมือนกันทุกประการ ส่วนแบบสอบถามชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน โดยผู้วิจัยได้เปลี่ยนแปลงข้อความจากแบบสอบถามชุดที่ 1 (สำหรับผู้ปกครอง) เฉพาะในตอนที่ 4 : การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูในการตอบแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหาและสำนวนภาษา แล้วแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้ปกครองจำนวน 60 คน นักเรียนและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนกลุ่มละ 10 คนที่ใช้ตัวอย่างประจำกรรวมทั้งสิ้น 80 คน แล้วจึงนำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้นักเรียนและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วย

ตนเองและรอรับแบบสอบถามกลับคืนมาด้วย ส่วนแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้ฝากให้เด็กเรียนเป็นผู้นำไป และเมื่อผู้ปกครองได้ตอบแบบสอบถามแล้วให้เด็กเรียนนำมาฝากไว้ที่ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นผู้วิจัยจึงนัดหมายวัน เวลา ที่จะมารับแบบสอบถามจากครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.2 ในกรณีที่ผู้ปกครองท่านใดไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้ ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือโดยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่กับผู้ปกครอง เพื่อผู้วิจัยจะเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้น คือ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง โดยใช้สูตรการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) กับค่าสหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation) และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กมีคุณภาพยิ่งขึ้น
2. ได้ทราบความต้องการของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ซึ่งจะเป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองอันจะเป็นผลดีต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน
3. เป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรและชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน